

SLOVENIJA.

List 17.

V torek 27. Svečana

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Vesti iz Štajera.

Pozor domorodci! sim primoran prvo izustiti, de nas Nemci ne dobe v svoje krempele. Ako je kada, je gotovo sadaj doba prišla, da pokažemo našim zvitim sovražnikom, da pokažemo Evropi: Slavjani so se izdramili, Slavjani so stopili v kolo enakih narodov. — Vlada je nove volitve v Frankobrod razpisala. Slovenci! tudi mi smo Jugoslavjani, bomo li tedaj našim bratom slovo dali? Bomo li pozabili na one, kateri so toliko bratovske kervi, toliko blaga z veseljem žertvovali za uzdržanje cele Austrie, — mi pa bi jo po lahkomiselnosti razdajali? Mi bi se hoteli Nemcom v sovražno naročje podati, kateri so toliko slavnjanskih plemen iztrebili; kateri so pod imenom nemške izobraženosti, nemške vere naš lep jezik z nogami teptali, nevero med nas posejali? Bog nas vari, to bi hudo počinjaje bilo. — O da bi že zdaj spoznale vse vejice slavnjanske lipe, da ne razdeljene, razdružene, temuč samo zjedinjene se veselo razcvetale bodo; de bodo le tu se hude burje ohraniti zamogle, ako se globoko vkoreni jedna lipa po celotni slavnjanski zemlji. Pridi srečna doba vseslavnjanske vzajemnosti, s derhtečim sercom te pričakujejo rodovi Slave! Nije za nas sreče indi, kakor pri nas, t. j. pri Slavjanih samih. To resnico bi že bili morali v zgodovini naše nesrečne minulosti spoznati; pa tudi v pazljivim pretresovanju sadajnosti. — Odkritoserčno, brez vsake sumljivosti je Slavjan svojim tisučletnim zatiravcem hrabro desnico podajal, on, kervavo ranjen, se je hotel s svojimi sovražniki pomiriti, pobratimiti, — oni pa mu s priderznim napuhom rečejo: to Slavjanu ja ne gre, ti si rojen za sužnost ne za prijateljstvo, za gospodarenje pa nikoli. Ti si moraš mojo haljino obleči, tvoje otroke mora mačoha dobiti, tvoje okroglo, prijazno lice mora oglasto postati, tvoj jezik moraš pozabiti — ti moraš Nemec biti. Kdor ne verjame, naj čita le poverh govor Dr. Sepp-a v Frankobrodskim zboru mesca Prosinca 1849, kjer dokazuje, da se Austrija zmiraj bolj in bolj ponemčiti mora, kar po njegovem ljudomilim mnenju ne bode težko, ker se Slavjani čudovito hitro ptujih jezikov nauči. — Nemški časopisi pa takoj krivici nimajo besedice pristaviti, da bi branili večne pravice vsakega naroda. — Da je to nemška omika, da je to namen Nemcov, kateri hlepenijo znani se združiti, Dr. Sepp očitno pove. — Lepa vam hvala za vašo odkritoserčnost. — Slavjani! če ste se res izdramili, če se res ne spete, skočite vsi na junaške noge, pripasite si ojstre meče hrabrosti ino dušne zmage, pa hajd, ako za našo voljo ne marajo in se sile poslužijo, tudi na bojno polje, da se poskusimo s sovražniki. — Naše prizadevanje naj bode, da se ljudstvo zave svoje moči, da se ljubezen do narodnosti ne samo živo vname, temuč tudi okrepča, da ne bomo svoje sreče več pri drugih iskali, kateri so nas že tolikokrat vkanili. Saj se pravi, da je Slovenec prebrisane glave in močne postave, jasnoj glavi ino železnoj desnici pa se vsaki ogne. Mladež! slavnjanska mladež! ti si matere Slave edina sladka nada, tebe mlo zove v svoje toplo naročje, ti — ali nikdo. — Popusti puhlo življenje, ogiblji se neznanih tovaršij, katere dušo in telo morijo, ne trati zla-

tega časa z igranjem, poprimi se čversto uka mnogoverstnih potrebnih vednosti — saj je vse za Slavo — tvoj prazen čas pa naj bode razdeljen za poviksanje tvojih telesnih moči. —

Obnašanje Nemcov bogme! nije tako, da bi nas mikalo, z njimi se združiti. Ozrmo se malko. — Gradečke novine, t. j. glavni list na nemško-slavnjanskim štajeru samo sanjajo od prevelike Teutonije, Vsenemčije od Francozke do Rusovske meje, od baltiskega do jadranskega morja, od Slavjanov pa nič ne pove, kar nije gerdenje in obrekovanje Slavjanov. Tukaj je zbirališe nesnage iz Ljubljane, zl. Praga, Temišvara . . . katero sem napeljevajo naši sovražniki; Bog daj, da bi skora sami priveslali, mi še jim bomo hvaležni, če blagovoljijo zapustiti polje, na katerem jim ne bode več cvetje klilo brez truda. — Tudi černo-rumenjak „Herold“ se je rudečiti začel, pa ne od mlade zore, marveč od večerniga solnca, katero kervavo zahaja. Herold je zato tak glasno kričal za černo-rumeno carevino, da se joj nemška krona na glavo postavi, da celo Teutonij v dar princse. Teutonia se bode imenovala — tak pravijo Nemci — a parte potiori. Dakle smo mi „partes adnexae“ t. j. podrepine, podverženci Nemcov. Eto vam novega „Magyar“ (sadaj „Nemet“) ország-a. Vsa slava vsa čast gre parti potiori, da so drugi brez imena; — komu pa neki delo, nevarnosti, znoj, kervavi žuli, serčne rane . . . ? Partibus adnezis. Jel da? — Jeli to naše, Evrope prerojenje? — Hvala vam lepa, ne trudite se: „deutsche Gerechtigkeit, deutsche Gründlichkeit, deutsche Bildung, deutsche Gesittung“ lisičji rep vam iz ovčine kože visi, mi se vam že za naprej zahvalimo v ponavljanje naše stare (sramotepolne) zgodovine. Mar mislite da smo mi budala? —

Od drugih manjših časopisov nočem nič povedati, to vsaki lahko vidi, da so za Turke pravičnejši kot za Slavjane. Mi pa se iz tege učimo, da nam Slovenom ne cvete sreča v Gradcu, — v belo Ljubljano bomo je šli iskat, tam so naša serca, tam so naše želje, k vam bratje! se oziramo ino k junaškemu banu Jelčiću.

Za sekovsko škofijo smo dobili novega vladika. G. Jožef Rausser je, kakor pravijo, „od Boga odločen“ za pastirja nemško-slavnjanskega ljudstva; Bog daj, da ne bomo morali reči „Bog je samo pripustil“ da je bil imenovan od g. verhvladika Solnogradskega. Bila je sicer prošnja poslana gospodu kardinalu v Soligrad, da se slovenski del sekovske škofije z lavantinskoj zjedini (prosim g. Davorina, naj nam prekrasni načert prošnje posloveni); alj vendar smo brez obzira na potrebe Slovencev škofa po starim kopitu dobili, kateri nas ino našega jezika ne pozna — ino tak bode pa veljala beseda samih nemških, nam vsigdar sovražnih korarjev. — Slovenci! k vam želi serce. —

Kako pa se uradniki na slovenskim obnašajo? Krepko postopanje domorodcev jim je nadležno, mislili so, da bode hrup Slavjanov vtihnil, kot pri deci, kadar se naveliča. Pa gospodje! nije bil prazen hrup, kakor ste mislili, bil je to izraz naših večletnih želja, ino ravno to vam mora poročstvo biti za našo resnično voljo, ker smo vedno krepkeji postajali.

Le čversto se lotite slovnice ino slavl. časopisov, pa bodite resnični vlastenci, mi hočemo vse pozabiti. Polovičnikov pa ne bomo terpeli, oni spadajo v versto naših sovražnikov. So mar to domorodci, kateri ljudem pravijo, kadar se v pisarnicah za slovenske pisma oglašijo: le tiho bodite, Slovenci ino Nemci imamo sadaj jednake pravice, le bodimo si dobri, vsedite si, jaz vam bodem vse lepo napisal. Ino napiše jim vse po nemško. — Še so, ki pravijo, dobro da nekoliko slovenski znam, za sadaj hočem molčati, poznej pa pristopim k zmagavnoj strani. Mladež! pa si ti moje zaupanje. —

Predragi vlastenci; čversti in brez strahu hočemo vselej hoditi po poti Slavjanstva, ne dajmo se zaslepiti ne z lepimi besedami, ne z poslajenimi obljubami, zgodovina pa naj bode naš učitelj. Serčno podajmo zjedinjeni Jugoslavjani našim severnim bratom krepke desnice, ino tresel se bode votli trinog, krez sive gore potegnuli bodo črni kavrani, in pa bodo kot v starodavnoj dobi veselo slavnjanske Vile kolo vodile po svobodnih livadah, pa bodo mlo popevale slovenske gerlice v domačih logih.

Kar pa učitelji, duhovniki . . . po mestah ino terгах na štajeru za narodnost storijo, posebno pa kar ne storijo, vam hočem pozneje javiti. Nadjam se, da vam bodem poleg žalostnih tudi vesele vesti prinesel.

Konečno še vsa slavnjanska družtva pozorne učinim, naj se marljivo trudijo; sovražniki so na oprezi, mi pa bi spavali? — Naj vgodne sostavke, junačke pesmi (posebno tiskane) med ljudstvo pošiljajo, vsaki pravi domorodec pa naj po mogočnosti stori vse, kar je v njegovej moči, za prid ino korist Slave.

„Kamen do kamena palača,
Zerno do zerna pogača.“

Iz teržaškiga časopisa „Il Costituzionale.“

Terst 18. Svečana. Reakcionarno novinarstvo, ki vsak dan vitežko trobento nausti, de slavo ministerstva trobi, ino ki zaupni list podpisan od petnajst tisučev dunajčanov, ko imenitno trofejo zmage povzdiguje, bi bilo moralo dve reči prevdariti: de to število z katerim se tolikanj ponaša bolj proti kakor za ministerstvo kaže; ker, če se je ljudstvo v stari Sibar cesarstva v pretečenih desetih mescih tako preobrnilo, de se v stanu Ninive med štir sto ino več tisučev ne najde kakor samih petnajst tisučev imen, katere na tajno pretehtane se skorej vse spoznajo pod zavezo uradnikov ali aristokratov, za stvari overženiga ministerstva, je znamenje, — de ostali mu so vsi nasprotni: zato ko gotovo nobeden njegovih strancev ni hotel izpustiti tolikanj zaželjene ino blage prilžnosti, svojim dragim novim gospodarjem, ki so po starim nastopili podložnosti skazati: ino mi smo torej tim petnajst dolžniki natančne statistike glavniga mesta; o de bi vsi nazajniki navdihnjeni bili, ta lep izgled posnemati, ker tako bi zvedli, koliko tovaršev imamo. Dalej bi bil moral prevdariti, de glavno mesto, če ravno tako čudno z puntanjem prerajeno, de pri vsi ojstrosti obsedniga stanu, po vsih prestanih nadlogah, še toliko jakosti, toliko serčnosti ino toliko

prederznenja najde, de v glediših na zabavljeve omembe državniiga zbora žvižga; de ima treba po tri mesečnemu žuganju ino žuganju zavoljo izročnja orožja, de se vstanovi časopis za 3 gold. 36 kr. na leto, de se ž njim svitloba med ljudstvom razširja itd.; de to glavno mesto, če ravno v takih okoljinih, ne more dati pri sedajniemu stanu reči, le naj manši mero podlage, katera ministerstvo podpera; de nasproti naj bolj bistrovidni, poglavno mesto pri cenitvi moči prostomisleciga gibanja clo malo štejejo.

K dosegi natančne mere moči ministerstva je treba pretehtati stan deželá ino pred vsim ponagnenja serc tiste večine prebivavcov cesarstva, na katero taisto svojo mogočnost opera, ino kogar zvestosti ino vdanosti ima njegovo rešenje zahvaliti; z eno besedo, treba bi bilo de bi nam ministerstviu časopisi pokazali zaupni list podpisan od tri ali štirstotisučev Slavjanov ino zlasti tistih proti jugu, ki se hvalijo, in sicer po pravici, de so od vsakih deset ali šest duš eno v vojsko dali, v času ko druge dežele komej eno na sto dajo. Kje pa je razodetje zaupanja tih Slavjanov? Berite njihove časopise ino vidili bode, kako od dne do dne huje treskajo proti ministerstvu; vidili bode pritožbe, hudovanja ino clo žuganje, katere vzdigujejo zavoljo njih izdaniga upanja prostosti, zavoljo zlomljenih pogojev, neizpolnenih obljub, ino zavoljo lesičjih zvijač prekanjene politike, katera bi jih rada povila ino stisnila z nje kačjimi svitki. Vidili bi z kakim glasam terjejo pogojen kup toliko kervi za Dinastijo prelite, toliko daritev od njih pernešenih v pretečenim ino zdajnim času za veličanstvo, oetje ino celoto cesarstva.

(Konec sledi.)

„Der Lloyd“ čez Ogersko deželo.

(Izpisek iz 90. lista.)

Ze davno smo nehali Hervaško in Slavonsko deželo, kakor tudi Erdelj za kose ogerske dežele deržati. One so ločene od te dežele in bodo po naših mislih za vselej ločene ostale.

Razni deli avstrijske deržave morajo v vseh rečeh, ki vse skupej zadevajo, v vzajemni odvisnosti (Abhängigkeit) ostati. Ta odvisnost med posameznimi deželami nam ravno poroštvo poda za neodvisnost cele deržave. Kar vse zadeva, to morajo vsi razsojevati. V vseh avstrijskih zadevah gre odločba (Entscheidung) le Avstrijanam, ne Čeham ali Tirolcam, Poljakam ali Saksam, Madjaram ali Hervatam. V deržavi celi sme biti le ena armada, eno ladjovje, en deržavni dolg, ena colska ustava, eno bandero, eno oskerbnistvo pošt, ena denarska in merska sostava, eno namestovanje v zvunajnih deželah.

Ne da se tajiti, kako dobro bi bilo, de bi se tudi unstran tega očerta po deržavi blagonosna enakost razširila. Zastran Ogerskiga bi se dalo tu mnogo željá izreči. Radi bi vidli v ti deželi ravno tisto postavu, ktera v drugih razdelih velja; tudi sodništvo in deželno opravnistvo bi se lahko in v prid po naše vravnati dalo. Ena edina občinska postava za celo cesarstvo bi kaj koristna bila itd.

Vendar želimo, de bi se ta sicer koristna edinost in enakost Ogram ne vsilila.

Kjer je edinost za blagor cele deržave neogiblivo potrebna, ondi jo tirjamo, in ti postavi mora Ogerska dežela pokorna biti, naj hoče ali ne; v drugih rečeh ne svetvamo sile.

Ena je pa pred vsem potrebna, de se namreč vravnanje ogerske dežele koj počne, in sicer od ministrov s pomočjo izurjenih, v to izobraženih mož razne narodnosti; zakaj vojniški komandant ima drugi poklic.

Tako misli ministerski časopis. Kar zadene zgori imenovane deržavne opravila, ktere se osrednjimu ministerju prepustiti (centrali-

zirati) morajo, se vpirati ne gre, ker v resnici moč, edinost in veljava cesarstva leto tirja. De v teh rečeh samo Avstrijanam (če je Lloyd pošten, misli tu 37 milijonov prebivavcov izhodno-evropejske deržave z imenam Avstrija ali Oesterreich) odločba gre, je tudi prav in res, vendar bi imel Lloyd leto naropred sedajnim ministram živo priporočiti in opomniti, zakaj oni, avstrijski ministri se v znanim dopisu na Gagera 4. Svečana t. l. nič ne pomislijo, se Nemce imenovati; z tem očitno pokažejo, de vse Nemce (30 milijonov!) za pridobljeno, podverženo (eroberte!) ljudstvo derže. Zakaj, ako bi v francozkim ali angležkim ministerju sedeli kaki ptujci t. j. ne rojeni Francozi ali Angleži) bi se gotovo v deržavnih dopisih ne smeli p. r. Nemce, ali Lahe ali Ruse itd. imenovati.

Kar pa Ogersko zadene, se mora vsak gotovo zavzeti, de Lloyd samo Hervaško, Slavonsko in Erdeljsko deželo izloči, od serbske vojvodine, ktero je vendar sedajni Cesar poterdil, pa kar nič povedati ne ve, in ravno tako od Slovakov, kterih je 3 milione, in ki svoje brate Slovake in Čehe zaporedama zraven sebe imajo, čisto molči in take pokaže, de z Ogerskim, v njem tolikokrat pohvaljenim časopisam „Figyelmezo“ derži, kteri se ne sramuje staro gospodarstvo madjarskiga jezika po celim Ogerskim braniti, in drugim jezicam stanovanje samo po hišah in privatnih krajih odkazuje. —

Deržavni zbor.

V seji 20. Svečana je bilo izvestovanje (Bericht) raznih odborov brano, med tem tudi prošnja učiteljev iz Avstrijske vojvodine, Moravie, Silezie in Čehonemškiga, de bi deržava jih plačala, de bi v dohodkih ne bili ovčarjem in čednikam enaki.

V seji 21. Svečana je prašal Zimmer ministerstvo zastran dopisa v Frankfurt 4. Svečana, kakšna ustava nemške dežele pred očmi ima, po kteri bi tudi Nemci zamogli v zvezo stopiti?

Šuselka je prašal ministra znotrajnih zadev, ako je zares prepovedal načert podstavnih pravic nemškiga naroda po natisu razširjati?

Na to je nastopilo posvetovanje čez §. 13. podstavnih pravic, kteri je bil kot §. 11. v ti obliki od zbora prijet:

„Avstrijskim deržavljanam je prostost vere zagotovljena. Oni so neomejeni v javnim in domačim izpolnovanju svoje vere, kolikor to izpolnovanje ne razžali ne pravice ne dobriga zaderžanja, in tudi občinskim in deržavljskim dolžnostim nasproti ni.“

V seji 22. Svečana je poprašal Neuvall ministerstvo celo, ali se za res misli deržati v programu izrečeniga vodila, enakopravnosti vseh narodov tudi na Ogerskim, in zakaj dopuša, de se tam povsod taki Madjari za uradnike postavljajo, kteri se še zmeram za madjarsko gospodarstvo napenjajo? —

Pri vseh teh sejah ni bilo nobeniga ministra, in interpelacij se je že cel kup nabral, pa vendar odgovora ni. —

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

Ljubljana. Čast, komur čast gre. Povedala je Slovenija, s kako gorečnostjo naš iskreni domorodec prof. Kersnik Vertovecovo neprecenljivo kemijo razlaga v slovenskim jeziku; naj tudi pove in se zahvali verlimu Čehu Dr. Klemanu, prof. jezikoslovstva in zgodivšine, ki sploh slovansko zgodovino po predmetu slavnoznanih mož Šafarika in Palackiga s zgovorno besedo tak umevno in obsežno razlaga, de je veselje ga poslušati. On je prvi, ki nas vodi po poljanah, logih in

gorah naših prededov, ki so sloveli od Balkana do Veltave, od Balta do Jadranskiga morja in Pada. Bogu hvala, de je enkrat žalostna doba minula, v kteri smo se učili zgodovino vsih drugih narodov, samo slavnjskiga ne!

C.

Volitev poslanca za Frankobrodski Nemški zbor navkazana je bila v Konjiški volivni okolici na 10. tega mesca. Štirinajst kantonov je, ki imajo v Konjicah voliti. Ko je poprejšni poslanc, gospod Bouvier iz Sloveniga Gradca iz Nemškega zbora prostovoljno odstopil, so se zopet iz vsih 14 kantonov volitelji vkup poklicali, da bi se pri ti volitvi obdeležvali. — Poskava, Bistrica, Konjice, Zajc, Stattenberg, Podčetrtek, Kozja, Rogac, Stermole, Razbelovo, Legen, Sloveno-Gradec (Turn), Buchenstein — se ti kantoni imenujejo.

Zvolen je bil po 45 glasih gospod Pan, poštmester v Konjicah; ker se je pa ta gospod za to čast zahvalil, ter je rekel, da mu svoji obširni opravi ne perpušijo vbogati temu častitemu poklicu, so zvolili gospoda od Formacher, postmestra iz Bistrice.

Alj pri ti volitvi se je le 59 voliteljev obdeležvalo, kteri so bili iz sledečih kantonov: iz Poskave, Bistrice, Konjic, Zajca, Studenic Razbelovega ino Sloveno-Gradca, pa še iz tih kantonov vsi volitelji niso volili kar se že po številu vidi. Bil je pri volitvi neki star, moder mož iz Zajskega kantona, po imenu škale, nekdanji vojsak z bronastim križam na persih. Ta mož je vmed volitelje stopil ino je z iskrenim besedami govoril, da mi, kakor pravi Avstriani ino Slovenci, nimamo na zvunajnih zbora nobeniga opravka. Kmalu k njemu je pristopilo mnogo voliteljev enakih misli, ino tako se je zgodilo, ga je le 59 voliteljev volilo.

V Statenbergu so tirjali, da se v protokol zapiše, da hočejo za poslanca v Frankobrodu Njih Veličanstvo našega poprejšnjega Cesarja Ferdinanda, ino za namestnika Njih cesarsko Visokost, nadvojvoda Joana. Gospod krožni komisar si je prizadeval njim razložiti, da to ne gre, in da morajo nekega drugega za poslanca zvoliti; — pa vse ni nič pomagalo.

Kako slabo se z nami Slovencami godi, nam priča tud volitva za Nemški zbor, ki je mesca Velki-travna v Sivnici bila. Sivniška volivna okolica ima moža v Frankobrodu, ki jo je tako zagovarjal, da se Bogu smili. V med 75 tavžent ljudi, ktere gospod Titus Marek namestuje gotovo le enga ni, kter bi njegove misli poterdil. Scer je gospod Marek le 8 glasov dobil; pa vender se je v Frankobrod poslal, ko so se Nemške urade bale, de bi Slovenci na zadnje nobeniga poslati ne hotli. Kako se je pri ti Sivniški volitvi ravnalo. Vam hočemo tud enkrat povedati.

Sl. Novine.

Hervaška in slavonska dežela.

Je bilo že povedano, de je Slavenska Lipa v Zagrebu sklenila, Jelačiču banu pismo poslati zastran poklicanja hervaško-slavonskiga zbora; zdaj ga poda Slavenski Jug. V izverstno izdelani obliki prične pismo od neizrečenih žertev in darov za Cesarstvo svitliga bana in hervaškiga naroda, od svetiga namena, pravo enakopravnost v Avstrii vpeljati, in kako de so pričakovali zasluženno plačilo, de se je pa po vsem tem, kar se okoli snuje, in godi, če se namreč pogleda na merenje ministrov in nemških časopisov k centralizaciji, na opravnistvo vojniškiga ministerija, na preganjanje narodniga jezika po granici, na krivično ravnanje z Slovaki, kterim se madjarski pooblastenci pošiljajo, na napenjanje madjarskih tako imenovanih konservativcov, zopet staro zatiranje drugih narodov nadaljevati, na madjarski dopis Almassyta, — de se je po vzem tem v nedra hervaškiga naroda vselila

velika skerb, kakor de bi se dobro ne mislilo ž njim, zatorej se naprosi svetli ban, de bi zbor poklical in sam saj za mali čas narodu se pokazal, potolažil in oživel ga. —

Serbska vojvodina.

Beogradske novine prinese narnovši novice iz boriša od 13. t. m., in de je Kničanin pri Bebi Madjare strašno potolkel, in se v Gjalu blizu Segedina vtaboril, in de ga je berž po bitvi Patrijarh za narodniga generalmajorja imenoval.

Patrijarh Rajačić je od naroda za vikšiga civilniga in vojniškiga glavarja v Vojvodini imenovan.

V Karlovcih je obseda nehala in časopis „Napredak“ se zopet izdaja.

Česka dežela.

Dopis laške armade na Cesarja zastran volitve poslancov na državni zbor razni časopisi različno presojujejo. Ne kateri ga čez in čez hvalijo, drugi so z tem zadovoljni, de armada v njem poznanje ustavnih naprav razodeva, se pa pritožijo nekaj za to, ker armada noče razumeti praviga pomena in moči predloga Zbiševskega in Štrobaha, ker državni zbor ni hotel z tem vpeljati namestovanja posameznih stanov, ampak je vojakam le osebno vžitek volitne pravice prihranil; nekaj pa zato, ker v njemu vojaki zastarano jezo na državni zbor pokažejo.

Česke Narodni Noviny opomnijo na to, de je pridlog od c. k. majorja Zbyševskega prišel, in de je zbor zadosti sprevidnosti s tem pokazal, de je celo reč Nj. V. cesarju izročil.

V tem primerleju je imela tedaj armada, ktera se samo z svojo pokoršino hvali in se v dopisu nikakoršne moči na postavodajavstvo ne polastuje, poterpežljivo čakati, k čemu bo komandirana. Če bi bil Cesar komandiral: Volite za zbor! — je imela voliti; če bi bil pa komandiral: Ne volite! ni imela voliti. Nikakor pa ni imela svojih misel razodeti in pokazati, kakor de bi politisko mnenje imela.

To je glavni pogrešek v tem dopisu laške armade. De je pa sicer nevljuden, kdo bi dvomil? Če bi hotli še kaj reči, bi rekli, de se nam dozdeva, de smo laški armadi po krivici očitali, de ima lastno politiško mnenje, zakaj zlo se vidi, de je ta dopis na komando podpisan bil.

Če pomislimo samo p. r. na to okoljsino, ko so v štajerskim Gradcu prišli vojaki Vindišgrecoviga polka, torej sami Čehi, uversteni kakor v vojski pobit vrednika (Grešnika) nekiga nemškiga časopisa, kteriga ti česki vojaki gotovo ne bero in brati ne morejo; kdo se bo misli vbranal, de so od gg. dostojnikov k temu napravljeni in komandirani bili? Od male reči se pa tudi soditi zamore na veliko.

Vendar le naj ostane armada (razumi dostojništvo) v svojih mejah (Gränzen), pa naj tudi ve, kaj je zbor, in naj se nauči njega in narod ceniti in spoštovati, kteri, ji dnarje nanaša. Potlej bode tudi narod vojašnja (t.j. oficirje) cenil. Sama vojašnja gotovo tako ne misli, in celi ta duh, kteriga v njem nekatere stranke plemenitašev obderžati hočejo, se bo razpihnil pred ali potlej kakor pena. —

Odbor Pražkih študentov pošlje naslednje pismo državnemu zboru:

„Visoki deršavni zbor!“

Vsi podkupljivi pomočniki stranke svobodi protivne se trudijo stanovitno in na vso moč, de bi zaupanje avstrijskih narodov k visokimu ustavodajavnemu zboru podkopali, odrekoč mu ne le smožnost ampak tudi opravičenje k izpeljavi avstrijske ustave; in ne sramujejo se, to svoje mnenje razglasovati za izrek večine avstrijskih narodov.

Podpisani študenti Pražki torej za dolžnost svojo derže, izreči svoje nezganljivo prepričanje, de samo iz tiste ustave avstrijskim narodom blagor priti zamore, ktera izhaja iz volje narodovih namestnikov svobodno izvoljenih, namestnikov, kteri vsaktero kratenje svojih pravic, naj pride od kodar koli, od sebe neostrašeni pahnejo — v ti vesti, de je za njimi večina naroda, vsigdar pripravljena, braniti sveto reč svobode. Z jezero prebivavci svoje domovine izreko podpisani narnovečjši up, de bo taisti duh, kteri presini podstavne pravice avstrijskih narodov, — visoki državni zbor vodil pri vseh njegovih delih, de ga pravila, iz kterih une pravice izvirajo, pri vsem posvetovanju vladale bodo, to je: svoboda, verhovnost naroda!

V Pragi 19. Svečana 1849.

Koj počne Dr. Vendelin Grünvald prednašati državljansko občno pravdo v českim jeziku in sicer vsaki dan dve uri. Njegove spričala bodo enako veljavnost imele, kakor od prof. Veseliga.

Pražke Narodni noviny pišejo: Ravno zvemo iz narboljšiga izvira iz Holomuca, de je ministerstvo izdalo na deželna poglavarja českiga in moravskiga vkaz, naj gledata dopolniti volitve za Frankobrodski zbor v teh okolicah, kjer se še ni volilo in kjer bi se to brez nevarnosti nepokoja in velikiga šundra zgoditi zamoglo.

Šundra in tepežnje naj se ministerstvo pri tem ne boji: mi saj dosledni (konsequent) v svoji politiki svetvamo vsem častitim rojakam, de bi nihče k volitvi ne hodil. Tako se obvarjemo pred šundram doma in v Frankfurtu. Ako bi se pa le vendar v nekteri okolici nekoliko izdajavcev domovine in Slavjanstva našlo in k volitvi se zbralo, tako de bi vtegnili malo njih v imenu cele okolice in na škodo cele dežele poslance izvoliti, naj rodoljubi v taisti okolici prebivajoči naglo zato poskerbe, de se proti celi volitvi od večine krepki protest na poglavarstvo v Prago pošlje, v kterim ima stati, de okolica te volitve ne prizna, in k ničemur ne privolji, kar bi tak lažnjiv in kriv poslanec v imenu okolice in českiga naroda v Frankfurtu govoriti ali sklepati hotel.

Z tem je nam ministerstvo poslednjo rano zasadilo. Tedej smo morali še enkrat doživeti volitve v Frankobrod; ženo nas v parlament samim Nemcam neljubi, de bi tam pomagali proti Prusii dobiti večino Avstrianstvu, ktero hoče nas Slavjane, Lahe, Rumune in Madjare za padnožje Nemcov ponižati, tistimu Avstrijanstvu, ktero vsako pravično terjanje naše enakopravnosti imenuje Sondergelüste, Sonderinteressen, kakor de bi slednji narod od Boga druge odločbe prijel ne bil kot Nemcam služiti!

Moravia in Silezia.

Iz Kromeriza se piše Narodnim Nov. Od slavjanskiga kluba so izbrani Čeh Trojan, Moravan Oheral in Slovenec Černe (iz Krasa), de bi krepko zavoljo Slovakov z ministri govorili. Zagotovljeno nam je: de na Ogerskim ne bo noben urad presegel na Hervaško in tudi do Vojvodine ne; Slovaki zvesti bodo dobili državne službe, in de se enakopravnost na Ogerskim izpelje, bodo možje, ki zaupanje imajo, od vsake narodnosti na Dunaj poklicani. Zraven je obljubljeno, de se bo pravilo enakopravnosti avstrijskih narodov sploh v resnici v kratkim v življenje vpeljalo, kolikor bo le mogoče. Tako je tirjal minister pravice izvestovanje iz Slovenskiga čez to, kar so slovenski časopisi od neskerbnosti uradov proti Slavjanam na znanje dali, ravno tako skerbi ministerstvo, de bi se postave vse vsakimu narodu v Avstrii v njegovim jeziku izvirno (ne samo kot golo prestavljenje, ampak kot polno veljavni text) izdale in prihodno izdajale. — Bog daj, de

bi res bilo, naj nam ministerstvo le v djanju pokaže, de tudi za nas po očetovsko in ne po očimsko skerbi, in ne bo hvaležniših podpornikov od Slovincov našlo!

(-i-) Kromeriz 23. Svečana. Značiti, de bi Vas veselilo zvediti, kdo je per današni volitvi za predsednika državniga zbora za perhodne 4 tedne izvoljen bil. Boste nemara mislili, de je spet enkrat Strobah na versto peršel. Ta pot mu je še spodletelo. Izvoljen je bil per prvemu glasovanju spet Smolka. Strobah je prav mal — kakor se mi zdi ne več kakor 4 glase dobil. Čez ta perkazek se nikar ne čudite, eno kakor drugo ima svoje uzroke, ino gotovo je, de per perhodni volitvi predsednika ne bo Smolka izvoljen, ali saj ga ne bojo vse stranke tako močno podpirale, kot ta pot. Desna je previdla, de z Strobahom v današni volitvi nič nebo; bala se je pa zraven tega, de bi kakšniga družiga Levica naprej ne vrinla. Zavolj tega so se pa vsi stariga poperjeli.

Za prviga namestnika je izvoljen Kudler iz desniga sredstva. Kdo ne pozna tega moža, kter je posebno v zadnjih časih veliko in dobro v raznih rečeh govoril. Z to volitvijo ga je hotel zbor nekoliko počastiti. Tudi on je per prvemu glasovanju izvoljen, de si je ravno Levica in z njo leviško sredstvo Heina naprej silila. Za družiga namestnika je Bravner, Čeh, tudi per prvemu glasovanju izvoljen. Ker je Bravner is desnice, tako je ona per te volitvi z desnim sredstvom Levico vžugala. Smolka in Brauner sta se lepo zahvalila za skazano čast. Kudlerja ni bilo zdraven. Tudi uredavci (Ordner) so bili dans voleni, pa se še ne ve, kdo je izvoljen. Koker se je slišalo, bi znali biti Jelen, Ambroš, Šuster, in Prokopčić.

Sovraštvo in hrup, kteri je zadnič, 15. tega mesca v zboru zavoljo poslanca Kaim med desnico in levico bil, se je nekoliko vlegel.

Načert ustave bo morbiti juter končan, ali saj začetka družiga tedna. Eni upajo, de bo da 15. sušca že od zbora, in od cesarja poterjena. Malo teško je to za verjeti, če premislimo, kako počasi dozdej reči naprej gredo.

Kakor se sliši, je načert ustave sredna reč (Mittelding) med centralizacijo in federacijo. Značiti, de bo skos to vsem vstreženo. *)

Danas je česki poslanec Palacki celo ministerstvo interpeliral zavoljo na novič vkazano volitev za Frankobrod, zakaj tudi na Českim je ministerstvo vkazalo, za Frankobrod voliti. Interpelacija Palackiga je prav dobro izpeljana, in vse stranke so jo hvalile. Ministra pa ni bilo nobeniga zraven, osem dni že ni nobeniga v Kromerizu.

Zavolj preloženja ali tudi zavolj razpušenja zbora se zdej nič več ne sliši, in upati se sme, de se kaj taciga ne bo popred zgodilo, de bo ustava poterjena.

Erdelj.

Štiri in dvajseti razglas od armade potrdi novico, ktero smo v poslednjim listu podali, de je g. Puchner 4. Svečana Bema pri Stolcenburgu potolkel, in de se je sovražnik v Sarasvaroš vernil bil.

Ali od ondod je bil 7. t. m. zopet pregnan in se je vmaknil čez reko Streljo in se je tam vstopil. Puchner pa misli čez reko za njim. —

Med tem pa je priderlo 15.000 Seklerjev v deželo. Poslanci na poslance so prišli iz Kronstadta in Hermanstadta do Puchnerja pomoči prosit, in zlasti, de bi na meji stoječe Ruse poklical. Ker je Puchner premalo vojakov imel in pa vendar Saksam odreči ni mogel, je tedej Ruse na pomoč poklical. V Kronstadt je prišlo na to 6000 in v Hermanstadt 4. Svečana 4000 Rusov pod gm. Engelhartam.

Engelhart je 4. Svečana pri Kronstadtu z 2400 Rusi in nekoliko naših 9000 sovražnih pešcov in 500 konjikov v boju, ki je 5 in pol ure terpel, premagal, in sovražnika v beg zagnal. Avstrijski general Šurter reče v oznanilu: slava tega dne gre zlo modrimu in hladnokervnemu vodstvu p. generala Engelharda in nevstrašenim ces. ruskim vojakam, kterih prva zmaga ni in če Bog da, tudi poslednja ne bo!

Seer pa, kakor se v Dunajskih novinah bere, so Rusi le za brambo teh mest in se z puntarji ruvali ne bodo. —

*) Ako se bo na zedinenje narodov, in ne na razdelenje gledalo. Vredn.

Nepolitiški del.

Zavist sebi kvar.

(Gorenška pravlica.)

Prešla je merzla sima, se stajal že je snég,
Drevesa zeleniti so jele po vertéh,
Pognala semtertje je nebrojna zelenad,
Vernila zemlji zopet se blaga je pomlad.

Na Záplati visoci že tudi je toplo,
V planini njeni razne cvetičice evetó,
In marsikako zelše med ternjem zeleni,
Ki dala mu osoda zdravilske je moči.

Al mož poznal planinskih nobedin ni cvetic,
Kot mož strani gorenske rudečovelih lic,
Zdravnik slovit čistan v okolici tistód,
Imenovan po celim Gorenškim le gospód.

Katér bolnik le koli ga bil je obiskál,
Tolažbo je zadobil, zapustil ga je zdráv,
Al vsak mu mogel dati zató je vredin dar,
Če ne mu bilo zdravje gotovo le je v kvar.

Pod Záplato po zimi je v hiši stanováł,
In z ozdravljenjem bolnih samó se je pečál,
Služabnik le mu stregel je zvest in serca vdan,
Pokorin gospodarja, storiti vse volján.

Ta kakor hitro zima podala se je vbég,
In kakor hitro skopnil na Záplati je snég,
Je v goro šel naravnost, je hlapca vzel sabó,
Kjer stanoval je v koči do druje zime cló.

Nabiral je cvetice, nabiral zelša je,
In njih imena pisal je v čudne bukvice,
In k vsaci je zapisal moči natorne dar,
Kakó de tekne zdravju, kako de služi v kvar.

„Od kóda pač vednost tako, poznati vse moči,
Karkoli v rožah skrite in zelših je tiči,
Izleči lek dobrotni, izleči strup iz rož,
Imá nek ta zdravitel, leta prečudni mož?“

Takó popraševali so večkrat se ljudjé,
Al tega razumeti nobedin njih ne vé,
To vsacimu so skrite, so čudne všim reči,
In copernije ljudstvo zdravitelja dolži.

„Je v černo šolo hodil, kjer čarati se učé,
Odtód je njega vednost — nekteri govore —
So černe bukve priča, ki sabo ima jih zmir,
Iz letih bukev teče vse vednosti mu vir.“

Se čarati je v šoli bil čerri res učil,
Zares iz černih Lukev je mnogo vednost pil,
Umél je narediti — zdravnikov kiné in kras —
De rože svojo moč so mu pravile na glas.

Zatorej je na gori nabiral cvetice,
In pisal v bukve čudne moči cvetične vse;
Pri delu tím pa sluga mu bil je pomagač;
Cvetiče med skalovjem izurjeni jiskač.

(Konec sledi.)

Marko Bočar, slavjanski junak.

(Dalje.)

1820. leta pokliče turški sultan vso rajo
na noge proti Ali-pašu, kteriga ni mogel ni-
kakor vpokoriti. Te priložnosti se posluži
Marko Bočar, se verne v Arbanasko deželó,
zbere po gorah razperšene Sulijane, postane
njih poglavar, in gre z njimi nad Ali-paša.
Mislil si je, češ zdaj je priložnost maševati
se nad Ali-pašem, kteri je mojiga očeta leta
1813 vjel in tiransko umoril. Z Markam se
poverne stari duh junaštva v Sulijane, oni po-
bijejo Ali-pašefovo armado, in osvojijo svojo
nekdanjo domačijo Suli. Posihmal je bil Marko
ljubljenec Sulijanov. Imenovali so ga „orla
Selejskiga.“ Seleis je neka arbanaska gora.
De je bil tega častniga imena vreden, je po-
kazal v boji za greško svobodo.

Greki so bili že 1815. leta osnovali druž-
tvo, kterimu se je reklo heteria. Namen te-
ga društva je bil greški narod oprostiti turš-
kiga jarma. Leta 1818 je tudi Bočar ud te-
ga društva postal, ter je bil zmiraj eden naj
bolj gorečih bojevavcov za greško svobodo.
To je uzrok, de so ga nekteri za rojeniga
Greka imeli. K ti zmoti je tudi to pomagalo,
ker so Greki njegov slavjanski primik popol-
nama pogrečili, ter so mu v svojim jeziku
Bočar rekli.

Sčasama so pritaknili k temu imenu še
greško koncovko. Tako se je zgodilo, de so
našiga Bočarja imenovali; Bocari, Botzari,
Bozzaris in Botzaris.

Nekteri pa mislijo, de je bil Arbanasec,
ker je bil vodja arbanaskih Sulijanov. Tode

takimu junaku, kakor je bil naš Marko, je
tudi ptujec rad podložen. Kar pa je tukaj po-
sešno lahko bilo, ker je bil že njegov oče
Kársto vodja sulijanski. Zdaj pa spremimo
Marka na polje junaško.

Spomladi 1821. leta so razvili Greki v
Moreji bandero svobode, ter so sklenili svoji
nekdaš svobodni domovini neodvisnost spet
pridobiti, ali pa se v nje razvaline zakopati.
V mestu Lali se punt naj pred vname. Voj-
skovod Kursid je tačas ravno Ali-paša v Ja-
nini z armado obdal. Kadar Kursid zasliši,
de je punt v Moreji, je hotel vbogim pelopo-
neskim Turkam pomoč poslati in tako greški
punt že v koreninci zatreti. Tode Marko Bo-
čar je bil Turkam že od nekdaš gorak, ter
jim je vse njih osnove razderl. Kursida je
tako sukal, de je bil v svojim taboru v nevar-
nosti, in tedaj ni mogel peloponeškim Turkam
pomoči pošiljati. Nevstrašljivi Marko ga je
neizrečeno prederzno napadal. Zdaj je zgra-
bil njegovo armado od spredej, zdaj od za-
dej, drugič spet od strani. Včasí je pritapal
s svojim kardelam clo do šotorá, ter je nare-
dil strah in trepet v turški armadi. Zastonj
je turški vojskovod svojo armado na več de-
lov razdelil, de bi bila Marka okrog in okrog
obdala. Kadar so mislili, de ga že derže, se
jim je zopet izmuznil, ter jih je za nemeček
še dobro namlatil. Na čelu svojih Sulijanov
vdari pri Gracani na 3000 turških šamidov
in jih v beg zapodi. Pri Pleski zadene zopet
na ravno to trumo, ktera se je bila zopet
zbrala. Zdaj jim konjike potolče, pešce pa
razperši. Po tem je šlo nad njega 3000 Tok-
sidov. Peljal jih je Kursidov oproda. Ti so
ga hotli iz njegoviga prav pripravniga tabora
spraviti, pa se so obrisali. Marko jih ne čaka,
de bi bili prišli do njega, temuž jim gre na-
prot. Jih sreča pri Dramesu, ter jih napoka,
de so derli pred njim, kakor kozé pred ko-
zarjem. — Marko zve, de se je pri Plaki
5000 Arbanasov vtaborilo, ter mahne tje.
Pozno po noči pride do zasekov. Vse je spa-
lo kot polh. Tiho se približa šotoram, kjer
je bilo vse tiho. Samo kak stražar se je včasí
zaderl. Kar puška počí. Arbanasi skočijo na
noge. Kar je junakov zgrabijo orožje, jo pa
potegnajo, kamor kdo more. Zdaj se huda
bitva začne. Arbanaski vodja si je prizade-
val begovce zopet vkup spraviti, Marka pa
tudi ni čakal. Desiravno ga je zerno iz puške
zadelo, vender ni nič maral, temuž je letal z
eniga kraja bojiša na drugi, ter je glave se-
kal, de je vse vprek letelo. Turki to viditi
pobegnejo eden za drugim.

Med tem so Turki punt v Karavlaškim
zadušili in Macedonijo spet osvojili. Severna
Grecija še komaj turški jarem razlomivši pade
že zopet v njihove kremplje. Tudi že na Sveti
gori (Athos) se je polomesec slavodobitno
svetil. Sam Marko Bočar se je v dolnjim
Epiru neizrečeno hrabro še turški sili vpiral.

(Dalje sledi.)

Knjiga splošnih deržavljanskih postav.

§. 79.

Ako se zaročena z odreko poroke žaljene
mislita, zamoreta svojo pritožbo deželniemu po-
glavarstvu ino v krajih, kjer deželniga pogla-
varstva ni, kresii predložiti.

§. 80.

Farni predstojniki so zavezani, k obstoj-
nimu dokazu sklenjene zakonske pogodbe, tai-
sto z lastno roko v poročne bukve zato posebno
napravljene vpisati. Tamkej se morajo razlož-
no zaznamvati ime in imeček, starost, stano-
valjše, kakor tudi stan zakonskih z opombo
ali sta že kterikrat v zakonu bila ali ne; ime,
imeček ino stan nju staršev ino prič; dalej dan,
na kterim je zakon sklenjen bil; zadnjič tudi
ime dušniga pastirja, pred katerim je bilo pri-
voljenje slovesno izrečeno; ino pisma omeniti,
po katerih so se bile obstoječe overe odpra-
vile.

§. 81.

Ako se ima zakon skleniti v tretjim kraju,
kogar fari ni nobena zaročenih oseb vdružena,
mora redni dušni pastir berž napravljenu
pisma, s katerim drugiga za svojiga namesti-
nika imenuje, to okoljšino v poročne bukve
svoje fare zapisati ino zaznamvati kraj, kjer,
in dušniga pastirja, pred katerim se ima za-
kon skleniti.

§. 82.

Dušni pastir kraja, kjer se zakon sklene,
mora sklenitev zakona tudi v poročne bukve

svoje fare z pristavkam vpisati, od kateriga
fajmoštra je bil za namestnika postavljen ino
sklenitev zakona fajmoštru, od kateriga je bil
pooblasten, v osmih dneh na znanje dati.

§. 83.

Iz važnih vzrokov se zamore spregled za-
konskih zaderžkov pri deželniemu poglavarstvu
prostiti, ki se ima po okoljšinah v daljši po-
razumljenje staviti.

§. 84.

Pred sklenitvo zakona imajo stranci sami
in v lastnim imenu spregled zakonskih zaderž-
kov prositi. Ako bi se pa že po sklenjenim
zakonu kak pred neznan razvezljiv zaderžik
razodel, se zamoreta stranca tudi po svojih
dušnih pastirjih in z zamolčanjem svojiga imena
na deželno poglavarstvo za spregled obrniti.

§. 85.

V krajih, kjer ni deželniga poglavarstva,
je kresijam oblast podeljena, iz važnih uzro-
kov drugo in tretje oznanjenje spregledati.

§. 86.

V silnih okoljšinah zamore deželno pogla-
varstvo ali kresija in če poterjena bližna smert-
na nevarnost nobeniga odloga ne dopusti, tudi
krajaska gosposka oklic popolnoma spregledati;
vonder morata zaročena s persego poterditi,
de njima ni znan nobeden nju zakonu naspro-
ten zaderžik.

§. 87.

Spregled vsih treh oznanjenj se ima pro-
ti opravi rečene prisege tudi takrat dodeliti,
kadar hočete dve osebi poročeni biti, od ka-
terih se je že popred sploh mislilo, de ste v
zakonu. V tem primerleji zamore dušni pastir
z zamolčanjem imen strancov za spregled pri
deželniemu poglavarstvu prositi.

§. 88.

Ako se dodeli spregled kakiga pri sklenitvi
zakona obstoječiga zaderžka, se mora brez
ponovljenja oklica privoljenje vnovič pred duš-
nim pastirjem in dvema zaupnima pričama iz-
reči in slovesno opravilo v poročnih bukvah
zaznamvati. Če se je ta predpis izpolnil, se
ima taki zakon čislati, kakor de bi bil od
začetka veljavno sklenjen.

§. 89.

Pravice in dolžnosti zakonskih izvirajo iz
namenja njih združenja, iz postave in iz skle-
njenih dogovorov. Tu se odločijo le pravice
oseb med zakonskimi, pravice reči iz ženit-
vanskih pogodb izhajajoče pa v drugim delu.

§. 90.

Pred vsim imate obe strani enako zavezo
k zakonski dolžnosti, zvestobi in k spodob-
nim obnašanju med sabo.

§. 91.

Mož je glava rodovine. V te lastnosti mu
gre v viksi meri pravica gospodarstvo voditi,
on ima pa tudi dolžnost zakonski tovaršici po
svojimu primoženi spodoben živež perdobivati
in jo v vsih primerlejih namestvati.

§. 92.

Zena zadobi ime moža in vživa pravice
njegoviga stanu. Ona je zavezana, možu v
njegovo stanovališče slediti, pri gospodarstvu
in pridobljenju po moči pripomagati in od
njega storjene naprave, kolikor hišni red tirja,
izpolnovati, in skerbeti, de se izpolnujejo.

§. 93.

Zakonskima ni nikakor pripušeno, zakon-
sko zvezo samovoljno razpustiti, če bi tudi v
tem med sabo edina bila; naj terdita neveljav-
nost zakona, ali naj hočeta razvezo zakona
ali tudi le ločitev od mize in postelje pred-
vzeti.

Anekdote. Kanalski fervoltar sreča enga
Bolčana in ga norévaje popraša; ali imaste se
tisto kuo zo, ki ima vsak dan 5 škafov mleka?
Ma nie, gospod fervoltar, smo jo prodali doli
na Lahe, se je obrežila od aniha nusa (azinusa),
je strila aniha vosla, in ta vosel je zdej v Ka-
nali za fervoltarja.

Popravek pogrškov.

V pesmi g. Tomana v zadnjim listu beri
v 2. versti 8. razdelka namesti nesreča „ne-
sreč“ in v 4. versti predposlednjiga razdelka
namesti pčini „včini“.